

Aus dësem Grond léisst d'Budgetskontrollkommissioun hir Recommendationen betreffend de Budget pour ordre an Zukunft falen.

► **Une voix.** - Très bien !

► **Mme Diane Adehm** (CSV), *rapportrice*.- Wat déi 258 Moossnamen aus dem Zukunftspak ugeet, stellt d'Cour des comptes fest, dass déi viregt Regierung kee Bilan gemaach huet iwwert dës Moossnamen. Well elo eng nei Legislaturperiod ufänkt, hält d'Budgetskontrollkommissioun net méi um Bilan vun dësen 258 Moossnamen fest. Duerfir freet d'Budgetskontrollkommissioun geneesou wéi de Lëtzebuerger Rechnungshaff e finanzielle Bilan vun der Steuerreform, déi 2017 a Kraaft getrueden ass.

Här President, an hirem Rapport iwwert d'Statskonten 2017 vum 18. Oktober 2018 huet d'Cour des comptes och eng Analys vun den Transferts de crédit gemaach an dëst op der Basis vum Kontabilitéitsgesetz vun 1999. Si huet festgestallt, dass verschidden Transferen net genuch motivéiert waren an dass bei zwee Ministère d'Transferts de crédit systematesch vu Beamten ënnerschriwwen goufen an net vum zoustännegen Minister, esou wéi d'Gesetz dat virschreift.

Des Weideren huet d'Cour des comptes festgehalen, dass verschidde Budgetartikel systematesch ze héich oder ze niddreg am Budget stinn. D'Cour des comptes verlaangt an dësem Zesammenhang, dass an Zukunft d'Kontabilitéitsgesetz vun 1999 respektéiert gëtt.

D'Budgetskontrollkommissioun schléisst sech dëser Recommendation vum der Cour des comptes un.

Wat d'Spezialfongen ugeet, esou stellt d'Cour des comptes fest, dass d'Avoire vun dëse Fongen ëm 116 Milliounen Euro geklomme sinn, fir Enn 2017 bei 1.934 Milliounen Euro ze leien.

An der Vergaangenheet ass och ëmmer bemängelt ginn, dass d'Presentatioun vun de Spezialfongen net ëmmer optimal gewiescht wier. Mä bei der Reunion, déi mer, wéi gesot, mat de Vertrieeder vum Finanzministerium hatten, si si eis als Budgetskontrollkommissioun an deem Sënn entgéintkomm, dass si gesot hunn, an Zukunft géif och d'Presentatioun vun de Spezialfonge verbessert ginn.

Wat d'Presentatioun vum Budget no der europäescher Method, der sougenannter SEC 2010-Presentatioun ugeet, esou muss mir festhalen, dass am Gesetzesprojet iwwert d'Statskonten 2017 d'Zuele vum Programme de stabilité et de croissance vum 27. Abrëll 2018 iwwerholl goufen. Op der Basis vun dësen Zuele gouf et beim Zentralstat en Defizit vun 220 Milliounen Euro. Am Budget war fir 2017 en Defizit vun 881 Milliounen Euro virgesinn. Bei der ëffentlecher Verwaltung, also dem Zentralstat, dem Gemengesektor an der Sécurité sociale zesummen, gouf et laut dem Programme de stabilité et de croissance en Iwwerschoss vun 858 Milliounen Euro. Am Budget war en Iwwerschoss vun 347 Milliounen Euro virgesinn.

A sengem Avis vum 13. November 2018 freet de Statsrot nach eng Käier, dass d'Presentatioun vun de Statskonten op der Basis vum Kontabilitéitsgesetz vun 1999 soll un déi europäesch Method SEC 2010 ugepasst ginn. D'Budgetskontrollkommissioun schléisst sech dëser Demande un, mä verweist awer drop, dass am Finanzministerium schonn dorunner geschafft gëtt an dass och schonn éischt Mesuren doriwwer de Membere vun der Kommissioun virgestallt goufen.

Här President, fir weider Detailler iwwert de Gesetzesprojet vun de Statskonten 2017 verweisen ech op mäi schrëffleche Rapport.

Ofschléissend soen ech Merci fir d'Nolauschteren a ginn den Accord vun der CSV-Fraktioun.

► **Une voix.** - Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Adehm. Éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Eugène Berger.

Discussion générale

► **M. Eugène Berger** (DP).- Jo, Merci, Här President. Ech wëlt direkt och der Presidentin an dem Rapporteur vun dësem Text Merci soe fir hir Aarbecht. Mir hatten och eng ganz gutt Zesummenaarbecht an der Comexbu, wou mer also d'Zuele vun 2017 nach eng Käier genau ënnert d'Lupp geholl hunn. Ech mengen, dee Rapport bestätegt och déi positiv Zuelen, dee positiven Ofschloss, dee mer 2017 hate par rapport zu de Previsiounen. Dat ass jo eigentlech näischt Neies.

D'Kommissioun mécht och ëmmer Recommendationen. Et si Recommendationen, déi ëmmer regelméisseg erëm zrëckkommen. An och do konnte mer feststellen, datt awer op enger Rei Recommendationen wierklech konkret Fortschréttler gemaach gi si respektiv och Äntwerte komm sinn. Si si schonn erwänt ginn:

den Tableau mat den Emprunten, och beim Budget pour l'ordre.

Ech mengen, dat ass besonnesch dat, well als fréiere President vun der Cofibu weess ech, datt mer laang dat gefrot hunn, an datt dat och fir d'Visibilitéit, d'Transparenz wichteg ass, datt een also do wierklech am Finanzministère gewëllt war, fir méi no uneneenzekommen tëschent der Statskontabilitéit an dem SEC 2010, datt mer do wierklech grouss Fortschréttler gemaach hunn. Ech mengen, dat sinn alles och positiv Elementer.

Einfach fir ze soen, datt mir natierlech als DP-Fraktioun och dëse Rapport wäerte stëmmen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Berger. Dann ass et elo um honorabelen Här Alex Bodry.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Jo, Merci, Här President. Ech mengen, mir sinn elo no Wahlen, mir sinn net viru Wahlen. D'leschte Käier hate mer e bësse méi mouvementéiert Diskussiounen bei der Presentatioun vum Kont vum Joer 2016. Duerch de Fait, dass mer konnten eng Eestëmmegkeet un der Presentatioun vum Rapport fannen an dass och dee Rapport hei vun der Rapportrice, der Kommissiounspresidentin, op eng sachlech Aart a Weis presentéiert ginn ass, mengen ech, brauch ech hei net an den Detail anzegoen.

Ech mengen, et war nützlich, dass mer nach eng Käier eng Récksprouch hatten an eiser Kommissioun mat de Vertrieeder vum Finanzministerium, wou mer eng Rei vun zousätzlechen Informatiounen kritt hunn. Dës Konten 2017, déi bestätegen déi Tendenz vun deene leschte Joren, dass den Ofschloss vum Statsbudget an der Regel méi positiv ass, wéi dat de Budgetsprojert ausweist, wéi e vun der Chamber gestëmmt gëtt. Déi Regel huet sech och fir 2017 nach eng Käier hei bestätegt. An insgesamt ass et jo ronn eng hallef Milliard Euro, wou u sech den Defizit méi kleng ass wéi deen, deen ursprénglech geplangt war.

Dat kënnt zu engem gudden Deel duerch zousätzlech Steiereinnamen, déi esou net virausgesi gi waren, awer och duerch eng Budgetdisziplin, déi awer geherrscht huet bei der Depensepolitik vum Stat. An dat alles zesumme weist nach ëmmer en Defizit aus, mä weist awer och, dass deen an engem erträagleche Mooss ass a besser ass, wéi sengerzäit gemengt gi war.

Wichtig ass et, dass eng Rei vu Bemierkungen, déi souwuel d'Cour des comptes an och déi zoustänneg Kommissioun ëmmer erëm gemaach hunn, och eescht geholl si gi vun der Regierungssäit, dass eng Rei Verbesserungere komm sinn an der Presentatioun, soudass eigentlech d'Parlament wierklech iwwer vill Informatiounen verfüügt, fir seng Aarbecht uerdentlech kënnen ze maachen.

Ech hu just ganz éierlech ëmmer den Androck, an ech schléisse mech domadder gäre selwer an, dass mer eis net ëmmer selwer déi néideg Zäit huelen, fir all déi wierklech gutt Informatiounen, déi an deene Budgetsdokumenten dra sinn, och am Detail ze kucken. Si wären et heiansdo derwäert, fir méi am Detail gekuckt an och analyséiert an diskutéiert ze ginn. Dat sollte mer eis vläicht gemeinsam virhuele fir weider Budgetsdiskussiounen.

An deem Sënn hu mer och kee Problem als LSAP-Fraktioun, dëse Kontsprojert ze stëmmen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Bodry. An da wier et um honorabelen Här Charles Margue.

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Merci, Här President. Merci un d'Rapportrice vun deem Projet fir déi Däitlechkeet an och fir déi Zoustëmmung vun hirem Fraktioun.

Ech sinn als Neophyte hei am Haus frou, zwou Saachen ze begrëssen: dass d'Spill vun den Institutione besser funktionéiert, dat heescht, dass och d'Aschätzung vun de Konten, d'Informatioun besser leeft. Dat steet der Chamber an den Institutionen a virun allem der Saach gutt zu Gesiicht. An dass méi Transparenz do ass, léisst mech am Vertrauen dann och soen, dass déi Previsiounen an d'Zukunft, déi mer jo e wéineg bemängelt hunn, an deenen nächste Jore besser kënnen ausgesinn.

An deem Sënn ginn ech och d'Zoustëmmung vun der grénger Fraktioun zu deem Rapport an deem Projet de loi.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Margue. Leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Gast Gibéryen.

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Merci, Här President. Ech mengen, och wann een de Budget net stëmmt, wëlle mer d'Konte stëmmen, fir

domadder ze dokumentéieren, datt alles dat, wat an de Konte gebucht ginn ass, souwuel bei de Recetté wéi bei den Depensen, datt dat korrekt gelaf ass an och duerfir eis Zoustëmmung fënn.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Gibéryen. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Finanzminister.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Pierre Gramegna**, *Ministre des Finances*.- Här President, wann Der erlaabt, maachen ech dat vun hei aus, well ech mengen, eng grouss Unanimité besteet, wat mech natierlech freet.

Fir d'Éischt e Merci un d'Rapportrice, d'Madamm Adehm, déi e ganz faktuelle Rapport gemaach huet, deen e gudd Resumé gëtt vun den Diskussiounen, déi an der Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire stattfonnt hunn.

Fir d'Éischt eng Remark iwwert de Fong. D'Resultat vum Kont 2017, jo, e Resultat vun engem Defizit vun 293 Milliounen Euro, woubäi der iwwer 800 virgesi waren, ass natierlech e gutt Resultat. Wéi den Deputéierten Alex Bodry richteg ënnerstrach huet, dat kënnt dohier, dass d'Depensen ongeféier do louche wéi virgesinn an dass grad d'Recetté méi héich ausgefall waren 2017. E Phänomeen, dee mer jo och 2018 kannt hunn.

Wat d'Transparenz oder d'Form ubelaangt, wëll ech lech just ee Message maachen: Et ass mir wichteg, et ass der Regierung wichteg, dass esou vill Transparenz wéi méiglech existéiert. Heiansdo gi Saache gefrot, déi mer guer net hunn oder déi immens komplex sinn anzesammelen. Mä, gleeft mer, wa mer d'Informatiounen hunn, dann deele mer se mat lech, well dat ass am Interêt vun eis alleguerten! Dat ass am Interêt vun der Demokratie. Et ass am Interêt vun der Kontroll, déi d'Chambre des Députés mécht iwwert d'Exekutioun vum Budget. Dir sidd en charge, fir d'Kreditter der Regierung ze ginn, an et ass dat Normalst vun der Welt, dass Dir kontrolléiert, wat mat deene Sue gemaach gëtt.

Ech freeë mech, dass Der och vill vun deenen Efforten, déi mer gemaach hunn, begréisst hutt, souwuel d'Rapportrice wéi och d'Membere. Mir wëllen och an deem Sënn weider schaffen. Mir wäerten och, an ech hunn dat a menger Ried hei virdrun och gesot, kucken, wéi mer elo de Rapprochement tëschent SEC 2010 par rapport zum Kontabilitéitsgesetz 1999 emol fäerdegbruecht hunn, wéi dat elo sech ausspillt dëst Joer an d'nächst Joer. A wann do nach Verbesserungsverschléi sinn, si mer natierlech och op fir déi.

Ech freeë mech, dass mer hei à l'unanimité kënnen feststellen, dass d'Exekutioun gutt gelaf ass. An ech soen alleguerten, déi dorop geschafft hunn, Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Finanzminister.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7330. Den Text steet am Document parlementaire 7330⁶.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7330 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration.

De Vott ass heimat ofgeschloss. De Projet de loi 7330 ass mat 59 Jo-Stëmmen, mat 0 Nee-Stëmmen an 0 Abstentionen ugehall.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7330 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

6. 7450 - Projet de loi concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2019 et modifiant :

1° le Code de la sécurité sociale ;

2° le Code du travail ;

3° la loi générale des impôts modifiée du 22 mai 1931 (« Abgabenordnung ») ;

4° la loi modifiée du 30 juin 1947 portant organisation du Corps diplomatique ;

5° la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu ;

6° la loi modifiée du 12 février 1979 concernant la taxe sur la valeur ajoutée ;

7° la loi modifiée du 10 décembre 1998 portant création de l'établissement public dénommé « Fonds d'assainissement de la Cité Syrdall » ;

8° la loi modifiée du 8 juin 1999 sur le budget, la comptabilité et la trésorerie de l'État ;

9° la loi modifiée du 24 décembre 1999 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2000 ;

10° la loi modifiée du 22 décembre 2006 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2007 ;

11° la loi modifiée du 14 décembre 2016 portant création d'un Fonds de dotation globale des communes (suite)

7451 - Projet de loi relatif à la programmation financière pluriannuelle pour la période 2018-2022 (suite) et

Programme de stabilité et de croissance (PSC) et Programme national de réforme (PNR) (suite)

Amendement 1

Ier mer elo zur Ofstëmmung vum Projet de loi 7450 kommen, stëmme mer fir d'Éischt iwwert den Amendement Nummer 1 vun der CSV-Fraktioun of, deen als Objet huet, de Punkt 1 vum Artikel 26 ëmzännern.

Vote sur l'amendement 1

Mir komme gläich zum Vott. Duerno de Vote par procuration.

Den Amendement 1 ass mat 26 Jo-Stëmmen géint 33 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : l'amendement 1 est rejeté par 33 voix contre 27.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

De Punkt 1 vum Artikel 26 gött also ënnert där Form bäibehalen, wéi d’Kommissioun e virgeschloen huet.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7450. Den Text steet am Document parlementaire 7450¹¹.

Vote sur l’ensemble du projet de loi 7450 et dispense du second vote constitutionnel

D’Ofstëmmen fänkt un. Fir d’Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration.

De Vott ass heimadder ofgeschloss. De Projet ...

(Brouhaha général et coups de cloche de la présidence)

Ech kann Iech alleguer berouegen: De Projet de loi 7450 ass mat 33 Jo-Stëmmen géint 26 Nee-Stëmmen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7450 est adopté par 31 voix contre 29.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d’Chamber d’Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

Als nächste Punkt stinn d’Chamberskonte vum Joer 2017 um Ordre du jour. D’Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Den honorabelen Här Marc Lies ass Rapporteur a presentéiert elo d’Konten.

(Interruptions diverses)

► **Plusieurs voix.**- An d’Motiounen?

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Déi kommen duerno.

(Consultation interne)

Neen, entschëllegt, Här Lies, fir d’Éischt musse mer nach iwwert de Projet de loi 7451 ofstëmmen.

Vote sur l’ensemble du projet de loi 7451 et dispense du second vote constitutionnel

D’Ofstëmmen fänkt un. Fir d’Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration.

De Vott ass ofgeschloss. Dëse Projet ass mat 30 Jo-Stëmmen géint 28 Nee-Stëmmen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7451 est adopté par 31 voix contre 29.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar,

Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d’Chamber d’Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

(Consultation interne)

Da kéime mer zum Vott vun ...

(Brouhaha)

Ech hat och Oui gestëmmt.

(Brouhaha général et hilarité)

Mir wäerten dat korrigéieren.

► **Plusieurs voix.**- Aah!

(Brouhaha)

Motions

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Mir kommen zur Ofstëmmung vun de Motiounen.

Motion 1

D’Motioun Nummer 1, déi vun de Piraten abruecht ginn ass, iwwert de Programme national de réforme.

Kënne mer direkt zum Vott vun där Motioun kommen?

Den Här Berger huet d’Wuert.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Jo. Merci, Här President. Just ganz kuerz awer e klengt Wuert zu der Motioun Nummer 1 vun de Piraten.

Wéi ech se gelies hunn, hat ech éischter gemengt, et kéint eng Resolutioun sinn, datt sech dat géif un d’Chamber richten. Mä ech mengen, et ass och vläicht, well d’Piraten an der leschter Legislatur nach net an der Chamber präsent waren. Einfach fir ze soen, datt mer awer esou eng Prozedur eigentlech schonn hunn an der Chamber oder eng äänlech Prozedur. Dëst Joer ass e speziell Joer. Dat hu mer elo déi lescht fënnef Joer zweemol gehat, well de Budget eben am Abrëll gestëmmt gött an dat da mat melangéiert gött e bësse mat där Diskussioun iwwert de PNR an de PSC.

Am normale Fall, dat wäert dann also d’nächst Joer erëm sinn an déi Joren duerno, kommen och d’Ministeren an d’Kommissioun, déi zoustänneg Kommissiounen, fir do Ried an Äntwert ze stoen. An do hu mer och gewéinlech dat kombinéiert mam État de la nation, wéi mer dat déi lescht Jore gemaach hunn, wou mer dann ausféierlech och an der Chamber iwwert de PNR an de PSC diskutéiert hunn an dann och d’Ministeren nach eng Kéier Stellung geholl hunn.

Dat ass einfach fir ze soen, datt dat eigentlech vläicht eng gutt Ofsicht war, mä déi scho méi laang derbäi sinn, déi wëssen awer, datt mer dat am Normalfall och hunn. Dëst Joer ass et vläicht e bëssen ënnergaangen, och nach duerch aner Émstänn, déi mer alleguerte kennen. Well soss wier näamlech en Dënschdeg awer och eng Diskussioun weinstens an de Kommissiounen gewiescht.

Duerfir wëll ech einfach soen, si ass superfatatoire. Mir kënne se awer ofstëmmen. Mä aus deem Grond géife mir se awer dann net stëmmen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech mengen, da kënne mer direkt iwwert d’Motioun Nummer 1 ofstëmmen.

Vote sur la motion 1

De Vott fänkt un. Fir d’Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger,

MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 2

Da kéime mer zur Motioun Nummer 2, déi vun der ADR abruecht ginn ass, fir den Iwwerschoss vum Budget 2018 integral an den Zukunfts-fong ze iwwerweisen. Do wëllt den Här Wagner eppes soen derzou.

► **M. David Wagner (déi Lénk).**- Merci, Här President. Bon, ech mengen, den Här Finanzminister war virdrun e bëssen enthusiastsch an en huet sech gefreet, datt et e Consensus hei géif ginn an der Chamber, wat de Fonds souverain intergénérationnel ugeet. Mä hie weess natierlech, datt mir e bësse méi kritesch sinn. Ech hat jo och schonn zwou Question-parlementaire gestallt, wou ech mer nach ëmmer Froe stellen iwwert d’Methodologie vun der Berechnung vu gewëssenen Indicen. Mä doriwwer wëll ech net schwätzen.

Mä mir mengen trotzdeem, datt ee mat deem Instrument iimmens gutt oppasse muss. Et ass net ze verwiesellen och mam Fonds de compensation, wou ee sech och hätt kënne Froe stellen, mä dee vill méi onsécher ass. An ech mengen, d’Proposition vun der ADR ass ganz riskant. Ganz riskant! D’autant plus, wann ech mech elo net iren, an ech kucken de Bilan vun dësem Joer, wann ech dat richteg verstinn, hunn ech den Androck, datt de Fong fir dëst Joer eng Contreperformance gemaach huet. Also en huet Sue verluer u sech, wann een de Bilan vu PwC liest. Vlächcht kann ech widderluecht ginn; mä dat steet relativ kloer dran.

Dat heescht, et muss een ..., well en ass jo awer och ganz ofhängeg vun internationale Fluktuatiounen. Iwwerhaapt, firdeen ze benotzen, en Zukunfts-fong ze nennen, ech mengen, et ass eng onsécher Saach. An et sollt een op jidde Fall net an déi Richtung goen, fir nach méi Suen dranzepompele fir d’Sécherheet vun de Pensiounen.

Ech soen Iech Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Wagner. Den Här Wolter, wannechgelift.

► **M. Michel Wolter (CSV).**- Här President, just fir eppes riichtzebéien, wat de Finanzminister virdu gesot huet, wéi e gemengt huet, et wär elo esou eng grouss Unanimitéit hei, wat dee Fong géif ubelaangen, deen Zukunfts-fong. Ech bleiwen, mir bleiwe bei eiser Kritik, wat d’Opsetzen an d’Aart a Weis vum Fonctionnement vun deem Fong ubelaangt, esou wéi mer se deemools geäussert hunn, wéi dee Fong agefouert ginn ass. Mir géifen dee Fong aneschtens geréieren.

Mä mir sinn awer der Meenung, dass, wann en Iwwerschoss ass, dee Fong mat deem Iwwerschoss sollt gespeist ginn. Dat eent ass also de Prinzip vun der Speisung an dat anert ass de Prinzip vum Fonctionnement a vum Opsetze vum Fong.

An ech wollt Iech berouegen, Här Finanzminister: Contrairement zu Ärer Meenung si mir nach net mat Iech d’accord op der Aart a Weis, wéi Der dat gemaach hutt.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Bodry, wannechgelift.

► **M. Alex Bodry (LSAP).**- Jo, ech hat jo déi Fro vun der Affektatioun vun de Plus-valuen, e Phenomeen, dee mer zënter 2007 net méi haten, och schonn a menger Ried ugeschwat. Ech mengen, dass et wichteg ass, dass d’Chamber sech dozou prononcéiert. Si soll et awer elo ...

► **M. Michel Wolter (CSV).**- Vlächcht net am Hauruckverfahren.

► **M. Alex Bodry (LSAP).**- ... maachen, ouni nach eng Kéier genau d’Zuelen emol eng Kéier gekuckt ze hunn. Dat si jo och nach Schätzungen eigentlech, déi an eiseem Budgetsdokument dra sinn, wou mer dervun ausginn, dass se ganz no bei der Realitéit vum Konto wäerte sinn.

An der Regel sinn d’Plus-valuen an der Vergaangenheet ëmmer integral an déi eenzel Fonge gaangen, an d’Investitiounsfonge vum Stat gaangen, an d’Reserve gaange vun deenen eenzelne Fongen. Ech mengen, et soll een net komplett mat där Traditionen do brieche. Ech fannen et wichteg, dass een Deel vun de Plus-valuen och derzou kann dëngen, fir d’Investitiounsfonge vum Stat ze speisen.

Déi dëngen och der nächster Generatioun! Déi Investissementer, déi am ëffentlechen Transport, an de Spideeler an iwwerall gemaach ginn, an de Schoule gemaach ginn, dat ass jo net nëmme fir déi Leit, déi haut hei sinn, déi dovunner profitéieren, et ass sécherlech och oft en Investissement, wou och nach an 20 Joer eigentlech een dovunner kann e Profitt erauszéien.

Duerfir mengen ech, mir sollten eis dat halen. Wat iwwerens am Rapport steet vun der Kommissioun, dass en Deel - „en Deel“, steet dran - vun där Plus-value soll an den intergeneratiounelle Fong goen. A fir de Rescht, mengen ech, soll een da kucken, a wat fir eng aner Fongen een domadder geet. Duerfir géife mir déi heite Resolutioun an deem dote Stadium hei net stëmmen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Gibéryen, wannechgelift.

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Merci, Här President. Ech mengen, et gött bei deem, wat de Kolleg Bodry elo gesot huet, eng Differenz: Fréier hu mer dat effektiv gemaach, datt mer heibannen an der Chamber eng Resolutioun gestëmmt hunn, wou dann d’Iwwerschëss op déi verschidde Fongen opgedeelt gi sinn. Mä deen heite Fong ass jo am Fong ...

(Interruption par M. Alex Bodry)

Neen, hei ass e Fong, déi Suen, déi hei dropgesat ginn, do kënnt kee méi drun. Dat ass déi grouss Differenz. Déi aner Investitiounsfongen, do wësse mer, datt déi um Pabeier stinn, mä d’Sue sinn am Prinzip net méi do. Mä déi heite Sue sinn op dësem Fong gespaart. Dat heescht, déi kënne och nëmme iwwer Gesetz erëm erausgehoill ginn. Duerfir ass dat heite scho vill méi e wichtige Fong, well dat Geld wierklech do bleift.

Ech sinn awer bereet, wann ech héieren hei ronderëm, datt am Fong jiddwereen der Meenung ass, datt ee soll vun deene Suen - an de Rapporteur huet dat och als eng vun de Recommandatiounen gemaach -, datt ee sollt een Deel vun deene Suen, déi Rescht bleiwen, op dee Fong setzen, esou hätt ech léiwer, mir géifen dann haut net driwwer ofstëmmen. Et huet jo kee Wäert, wa mer eppes, wat mer alleguer iergendwéi an déi Richtung wëllen, elo hei ofleenen.

Ech géif da soen, mir sollte waarden, bis mer déi definitiv Konten hunn, an dann eventuell nach eng Kéier mat der Regierung an der Finanzkommissioun driwwer diskutéieren, wat ee vun deem Iwwerschoss kann an dee Fong hei iwwerweisen. An ech géif se da bis dohinner einfach zrëckzéien.

► **M. Alex Bodry (LSAP).**- Här Gibéryen, wäert Dir déi ganzen Zäit esou verstänneg gewiescht wéi elo!

(Hilarité)

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Berger, wannechglift.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Jo, Merci, Här President ...

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Här Bodry, deem ass näischt bäizefügen.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Jo. Mir huelen also och zur Kenntnis, den den honorabelen Här Gibéryen ganz verstänneg ass a se dann zrëckzitt. Ech wollt eigentlech och nëmme soen, datt mir se net hätte kënne stëmmen, virun allem och, well hei steet „intégral“, also integral. Well op där enger Säit stëmmen mer de Rapport vum Budgetsrapporteur, wou steet, datt ee kéint iwwerleeën, mat engem Deel, le cas échéant, wann ech säin Text richteg an Erënnerung hunn, dat ze maachen, en fonction vun den Zuelen, an da kéinte mer net, wa mer also dee Rapport stëmmen, op där anerer Säit de Géigendeel stëmmen. Mä soit! De Problem ass jo da geléist. An da kucke mer et eng Kéier zu engem spéidere Moment.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- An ofschléissend den Här Finanzminister Pierre Gramegna.

► **M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances.**- Merci, Här President. Wéi ech virdrun op deem Punkt intervenéiert sinn, war meng Intentioun, Folgendes ze soen, an ech si vlächtmessverstanen ginn: Ech fannen d’Iddi, dass een, wann een Iwwerschëss huet, en Deel dovunner an de Fonds souverain intergénérationnel du Luxembourg géif investéieren, als Usaz gutt. Mä ech mengen, et ass eng Diskussioun, déi ee wierklech muss verdéiwen, wéi een dat mécht, wéini een dat mécht, wivill ee mécht.

Den Här Gibéryen huet richtegerweis ënnerstrach: Deen heite Fong ass ganz anescht wéi all déi aner, well hei setze mer d’Suen op d’Säit fir déi nächst Generatiounen. Si si gespaart - esou kann een et ausdrécken -, well d’Gesetz dat

esou virgesinn huet, well Dir dat, och op Proposition vun der Regierung, esou decidéiert hutt. An dat ass och guut esou. An do sinn eng ganz Rëtsch Konditiounen och ronderëm.

D'Gesetz gesäit och vir, dass d'Regierung à tout moment kann Decisiounen huelen, fir additionnel Suen dranzesetzen, wat och sporadesch geschitt ass an deene leschte véier Joer. Ech géif lech proposéieren, dass mer iwwert dee Sujet vum Fonds souverain am Laf vun den nächste Méint eng seriö Diskussioun maachen an der Cofibu. Ech hätt gärden en Echange mat lech, fir déi Pist do ze exploréieren, an an engem gudde Verständnis, well hei geet et ëm déi nächst Generatiounen. Ech mengen, dat interresséiert jiddwereen.

An, jo, mir hu kleng ugefaangen, mat deem Fong. Deen ass jo all Joers mat 50 Milliounen, ronn, gespeist ginn. Mech deet e bësse schmunzelen, wann dann déi Partei, déi bal ëmmer de Finanzministère hat an der ganzer Geschicht vu Lëtzebuerg an ni esou e Fonds souverain geschafen huet, da seet, si wäeren net ganz d'accord domat. Jo, mä si hu jo ni ee proposéiert!

Mä ech sinn awer frou, och mat hinnen doriwwer ze diskutéieren, well dat hei soll iwwerparteilch gekuckt ginn. A wa mer fir de Planéit, fir d'Nohaltegkeet, fir de Klimaschutz wëllen un déi nächst Generatiounen denken, da solle mer dat och an deem Fonds souverain hei maachen.

► **Plusieurs voix.** - Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Här Finanzminister. Kann ech duerch Handophiewen den Accord froen, fir d'Motioun Nummer 2 un d'Kommissioun ze verweisen?

► **Plusieurs voix.** - Neen!

(**Brouhaha**)

► **Une voix.** - En huet se zréckgezunn.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Ah, si gétt zréckgezunn. Okay! Domadder ass d'Motioun Nummer 2 zréckgewisen. Da komme mer zur Motioun Nummer 3.

► **Plusieurs voix.** - Zréckgezunn, net zréckgewisen.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Zréckgewisen.

► **Plusieurs voix.** - Neen, zréckgezunn!

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Zréckgezunn, zréckgezunn, richteg! Jo, pardon ...

Ech präziséieren: D'Motioun Nummer 2 ass zréckgezunn.

(**La motion n° 2 de M. Gast Gibéryen est retirée.**)

Motion 3

Da komme mer zur Motioun Nummer 3, fir e Familljendesch anzesetzen. D'Familljeministesch, d'Madamm Corinne Cahen, freet d'Wuert.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.** - Jo, villmools Merci, Här President. Also am Regierungssaccord steet, dass mer wäerten eng Etüd maachen, déi mer elo lancéiert hunn, iwwert den « compte et le coût de l'enfant ». An ech mengen, d'Chamber ass e Familljendesch, wou souwuel an der Kommissioun wéi och hei an der Pleniéire natierlech och iwwer Familljepolitik geschwat gëtt, wéi och iwwer all anere Sujet. An dofir géif ech d'Chamber bidden, déi dote Motioun net unzehuelen.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Kartheiser, wannechgelift.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Här President, ech wonnere mech e bëssen iwwert d'Stellungnam vun der Regierung, well ech mengen, esou vill Expertise jo och ëmmer an dësem héijen Haus ass, et ass awer esou, datt ganz vill ONGen, Associatiounen, betrafte Leit am Land sinn, déi ganz sécher wëilten hire Baitrag zu dëser Diskussioun bréngen.

Aus der Perspektiv vun der ADR fanne mer déi Iddi hei richteg. A mir géife se och matdroen. Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Berger, wannechgelift.

► **M. Eugène Berger (DP).** - Jo, ech mengen, d'Madamm Familljeministesch huet et awer zu Recht gesot, datt mer eigentlech all concernéiert sinn. Ech mengen, mir sinn alleguerte Famill hei am Land, jiddwereen. Mir hu vill Zorte vu Familljen: bestuet, net bestuet, an dann, wat et alles vu Patchworkfamillje gëtt. A mir representéieren hei eigentlech als Deputéiert alleguerten déi villfälteg Familljen dobaussen am Land.

Dat heescht dann, wann een also e Familljendesch mécht, da kënnen mir eigentlech deen och hei representativ maachen. Well et steet jo hei - ech weess och net, wéi een dat och géif hei maachen -: « à rassembler [...] tous les

acteurs concernés ». Da misste mer eigentlech d'ganz Land hei an d'Chamber invitéieren. Mir representéieren dat ganz Land, all d'Familljen. An duerfir ass et eigentlech d'Aufgab, wéi d'Ministesch gesot huet - och am Koalitiounsaccord stinn eng Rei Saachen -, fir do och nach Etüden ze maache respektiv och mat Experte verschidde Punkte méi genau ze kucken.

Wéi gesot, dat hei ass superfetatoire oder op guut Lëtzebuergesch: Si ass iwwerflësseg. Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Här Spautz, wannechgelift.

► **M. Marc Spautz (CSV).** - Jo, mir gesinn dat e bëssen anescht wéi den Här Berger, dass dat soll iwwerflësseg sinn. Mä mir sinn der Meinung, dass all d'akteuren, déi an der Familljepolitik sinn, déi, déi heibanne sëtzen, an och doriwwer eraus, sollten zesummegeat ginn. Ech staune just, ze héiere vun engem fréiere Regierungsmember, deen derbäi war, wann aner Dëscher aberuff si ginn, dass déi net superfetatoire waren (veuillez lire : dass deen heiten elo soll superfetatoire sinn). Do hätt een och kënnen soen, et wier um Parlament eleng gewiescht. An dofir: e Vott, Här President. Dat ass am einfachsten.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Ech mengen, dat dote war ee Wuert. Da kënnen mer ... Neen, den Här Baum.

(**Interruption**)

► **M. Marc Baum (déi Lénk).** - Jo, Merci, Här President. Ech sinn och e bëssen erstaunt, datt elo hei gesot gëtt: „We are family, an alleguer si mer eng grouss Famill hei an doduerch kënnen mer ...

(**Hilarité**)

... dat alleguer, ass dat hei eigentlech de Familljendesch.“ Well déiselwecht DP huet jo awer gefrot, fir en nationale Bildungsdësch ze instauréieren, wou ee jo och ka soen: „Jo, mir si jo awer alleguer iergendwéi ..., jiddweree war eng Kiéier an der Schoul, also kënnen mer alleguer driwwer matschwätzen.“

(**Brouhaha**)

Ech mengen, datt dat e bëssen eng komesch Argumentatioun ass.

Nawell wäerte mir eis bei dëser Motioun enthalten, well an de Consideranten awer verschidde Formulatiounen dra sinn, wou et ëm Wäerter an Norme geet, déi d'Famill soll vermëttelen, wou ech esou eng konservativ Nuechtegailchen héieren trapsen, ...

(**Hilarité**)

... déi eis awer dann net ganz zefriddestellt. Duerfir wäerte mer eis enthalten.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Baum.

Vote sur la motion 3

Ech mengen, da kënnen mer ofstëmmen. De Vott fänkt un. Fir d'Eischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 27 Jo-Stëmmen, 30 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : la motion 3 est rejetée par 27 voix pour, 31 voix contre et 2 abstentions.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Alex Bodry), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 4

Da kënnen mer zur Motioun Nummer 4 kommen, déi eng besser Zesummenaarbecht

tëschent der Schoul an de Structures d'accueil freet. D'Familljeministesch, wannechgelift.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.** - Jo, ech si ganz frou, dass dat gefrot gëtt, well dat steet tel quel am Koalitiounsaccord. Ech géif lech do invitéieren, dat dann och nach eng Kiéier nozeliesen. Ech kann dat awer och gären nach eng Kiéier virlesen, wann dat elo hei gewënscht wär. An duerfir, mengen ech, ass déi Motioun hei och net néideg ze stëmmen. Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Spautz.

► **M. Marc Spautz (CSV).** - Mir sinn der Meinung, dass dat ofgestëmmt soll ginn. Ech wëll just soen, Madamm Familljeministesch, mir hunn de Koalitiounsaccord gelies. Ech weess awer net, wou dat do genau steet, esou wéi mir soen, vun der gratis Hausaufgabenhëllef. An dofir hätte mir gären e Vott heibannen op dëser Plaz doriwwer. An da ka jo jiddweree sech dozou ausdrécken, wéi e wëllt.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Berger fir d'Eischt.

► **M. Eugène Berger (DP).** - Merci, Här President. Ouni wëllen elo den Extrait, op deen d'Madamm Ministesch scho Referenz gemaach huet, et ass Säit 60 ... Da kann den Här Spautz dat do genau noliesen.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - D'Madamm Familljeministesch.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.** - « Les écoles de l'enseignement fondamental seront amenées à développer un concept d'aide aux devoirs, avec la possibilité de recourir à des heures supplémentaires prestées volontairement. Dans ce contexte, une offre étendue d'aide aux devoirs par du personnel qualifié sera garantie. Pour des besoins de révision, du matériel fondé sur les cours en classe sera élaboré. Une plateforme digitale permettra aux parents et aux élèves de télécharger gratuitement des exercices en fonction des besoins personnels de l'élève et des matières à réviser en dehors des heures de classe.

Les cours d'appui à l'enseignement secondaire, organisés pendant les vacances d'été, seront professionnalisés et se tiendront à partir de la mi-août par des membres du personnel enseignant volontaires. »

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools.

(**Brouhaha**)

Vote sur la motion 4

Ech mengen, da kënnen mer och do zum Vott kommen.

► **Une voix.** - Jo!

(**Brouhaha**)

► **M. Fernand Etgen, Président.** - D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Eischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Georges Engel), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 5

Da kënnen mer zur Motioun Nummer 5 kommen iwwert d'Gesetz vum 4. Juli 2008 iwwert d'Agents régionaux „enfance et jeunesse“. Ass dozou d'Wuert gefrot?

D'Madamm Familljeministesch, wannechgelift.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.** - Jo, och dat steet am Koalitiounsaccord, dass den SNJ géif reorganiséiert ginn. An dofir ass dat en cours de route an amgaang gemaach ze ginn.

► **M. Eugène Berger (DP).** - Säit 59.

(**Brouhaha**)

Vote sur la motion 5

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Ech mengen, da kënnen mer och do zum Vott kommen. De Vott fänkt un. Fir d'Eischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno d'Procuratiounen. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun Nummer 5 ass mat 29 Jo-Stëmmen géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Alex Bodry), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Motion 6

Da kéime mer zur Motioun Nummer 6 iwwert d'Plazen an de Structures d'éducation et d'accueil. D'Madamm Familljeministesch, d'Madamm Corinne Cahen.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.** - Jo, och dozou steet ganz vill am Regierungssaccord, Här ...

► **Plusieurs voix.** - Aah!

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.** - Här President, mir freeën ons iwwregens iwwert déi Ennerstëtzung, déi mer hei kréien. Well d'Regierung gesäit eng Reform vun de Chèques-services accueil vir. Dat geet vill méi wäit wéi dat, wat hei gefuerdert gëtt. An dofir freeë mer ons iwwert déi Ennerstëtzung, déi mer do an där Reform wäerte kréien. Villmools Merci.

(**Interruptions**)

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Ass nach een, deen eppes dozou wëllt soen?

► **Une voix.** - Neen.

Vote sur la motion 6

► **M. Fernand Etgen, Président.** - De Vott fänkt un. Fir d'Eischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 28 Jo-Stëmmen bei 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Résultat définitif après redressement : la motion 6 est rejetée par 29 voix pour et 31 voix contre.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Georges Engel), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Motion 7

Da kënne mer zur Motioun Nummer 7 kommen iwwert den Teletravail. Den Här Minister Marc Hansen wannechgelift.

► **M. Marc Hansen, Ministre de la Fonction publique.**- Als Minister vun der Fonction publique, déi jo an dësem Sujet ganz staark ugeschwat ass, wëll ech natierlech och, fir eng Kéier e bëssen en anere Wording ze huelen, soen, dass an där Motioun praktesch d'Wierder aus dem Koalitiounsaccord geholl gi sinn. An zwar d'Promotioun vum Teletravail fannt Der souwuel am Kapitel vun der Fonction publique, wou dee soll „promu“ ginn, wéi an den Droit-du-travails-Iwwerleeungen an der Secteur-privés-Geschicht. Dat heescht, dat steet och tel quel dran, d'Promotioun vum Teletravail.

Ech kann dem Här Spautz och als nei Informatioun ginn - well et steet jo do, dass och d'Entitéiten, déi vum Teletravail wëlle profitéieren, kënne weider dovunner profitéieren an och ausgeweit ginn -: An deem heiten Dokument vun där Pressekonferenz vum leschte Joer geet vun 11 Entitéite rieds, do si mer entre-temps op 18 Entitéiten och an d'Luucht gefuer. An och d'Zuel vun den Agenten, déi dovunner kënne profitéieren, déi ass an d'Luucht gefuer. Dat heescht, dat geschitt schonn. Et steet tel quel am Koalitiounsaccord.

Ech mengen, Dir hutt deem, souwäit ech weess, net ënnerstëtzt a gestëmmt. Mir kéinten lech awer och elo proposéieren, dass Der dat deemools gemaach hätt. Dat heite gëtt gemaach, d'Promotioun vum Teletravail, d'Work-life-balance zitt sech duerch dee ganze Koalitiounsaccord.

Dofir géif ech der Chamber proposéieren, fir och déi Motioun net unzehuelen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Spautz, wannechgelift.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Säite 29, Här President, ...

(Hilarité)

► **M. Marc Spautz (CSV).**- Wann dat jo esou ass, wéi den Här Minister seet, dann ass jo iwwerhaupt kee Problem, dass d'Majoritéit dat matstëmmt. Dofir au vote! Au vote wannechgelift!

(Brouhaha)

► **Une voix.**- Oh là, là!

(Brouhaha)

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Gibéryen huet d'Wuert.

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Merci, Här President. Mir verstinn eigentlech och net déi Logik, déi elo hei praktizéiert gëtt vun der Majoritéit. Wann d'Oppositioun kënnt a si hëlt Motiounen hei, wou eventuell Detailer d'selwecht am Regierungsaccord stinn, dann ass dat jo awer e gutt Recht, well an engem Regierungsaccord steet villes. An et gëtt och villes dovunner herno net gemaach. A wann duerfir d'Parlament heihikënn a si (veuillez lire : d'Regierung) seet, mir géifen drängelen domat, an d'Oppositioun seet: „Mir sinn eventuell souguer mat deem d'accord“, da géif ech mengen, datt et gutt wier, wann och d'Majoritéit déi Motiounen géif matstëmmen!

(Interruption par M. Alex Bodry)

Wann elo zum Beispill d'Oppositioun géif higoen a si géif an deem Rhythmus hei virufueren a si géif nach 20, 30, 50, 100 Motiounen am Laf vun deenen nächste Wochen a Méint abrëngen, wat alles vläicht am Regierungsprogramm steet, da géife mer jo eng ganz konfus Situatioun kréien: ...

► **M. Roy Reding (ADR).**- Ah jo!

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Dann hätt op eemol d'Oppositioun de Regierungsprogramm gestëmmt an d'Majoritéit hätt en ofgeleent.

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Et wier jo méi einfach, Dir hätt en direkt gestëmmt.

► **Une voix.**- Jo.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Berger, wannechgelift.

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Firwat maacht Der dat zerstéckelt?

► **Une voix.**- Jo!

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Da stëmmt en direkt! De Regierungsprogramm ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Berger huet d'Wuert a soss keen!

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Kënne mer deem net nach ...?

► **M. Eugène Berger (DP).**- Merci, Här President.

► **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP).**- Mir bréngen en nach eng Kéier erëm.

► **M. Eugène Berger (DP).**- Et ass jo dann eigentlech esou, wann esou Motiounen vun der Oppositioun kommen, déi eis Regierungsarbecht oder dat, wat am Koalitiounsaccord steet, ënnerstëtzen, dann hätt se jo och kënne direkt de Koalitiounsaccord matstëmmen, da wier dat jo méi einfach gewiescht.

(Interruption)

Wéi gesot, mir freeën eis iwwert déi Ënnerstëtzung. An ech kann och den Här Gibéryen berouegen: Wann e kuckt, déi lescht fënnf Joer, ëmmer dat, wat mer gesot hunn, hu mer och gemaach. Dir kënnt also Äre Kapp a Rou leeën, mir wäerten och all déi Saachen, déi ...

(Exclamations)

... am Koalitiounsprogramm stinn, an deenen nächste fënnf Joer maachen!

(Brouhaha)

Rendez-vous, Rendez-vous ...

(Coups de cloche de la présidence)

... hei a fënnf Joer! Merci.

(Hilarité)

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Baum, wannechgelift.

► **M. Marc Baum (déi Lénk).**- Jo. Merci, Här President, et ass effektiv eng kokass Situatioun. Et kéint ee bal mengen, d'CSV hätt de Koalitiounsprogramm geschriwwen, wann een zumindest verschidden Aussoen hei héiert.

(Interruption)

Zur Motioun selwer, do mengen ech, wäerte mir eis och enthalen, well zwar eng ganz Rëtsch Elementer dra sinn, déi sënnavoll sinn, déi mengen ech och richteg sinn, mä eis stéisst awer e bëssen déi relativ eesäitig Euphorie fir den Teletravail erop. Ech mengen, dat ass eppes, wat ee seriö sollt diskutéieren an och déi legislativ an déi legal Basisse schafen, fir dat kënne ze maachen. An ech mengen, datt dat hei awer vläicht e bëssen eesäitig formuléiert ass, an duerfir géife mir eis enthalen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Goergen, wannechgelift.

► **M. Marc Goergen (Piraten).**- Merci, Här President. Mir stinn natierlech och zum Teletravail a wäerten dat deementspriedend hei matstëmmen.

Mir haten awer och de Koalitiounsaccord matgestëmmt. Deementspriedend hu mir dann och eng aner Optik op dës Diskussioun.

► **Une voix.**- ... d'Motioun refuséieren.

► **M. Marc Goergen (Piraten).**- An als Neie verwonnert et mech e bëssen: Ech hunn einfach d'Gefill, dass heiansdo dee falsche Logo oder déi falsch Faarf op enger Propos ass an dass se, egal wéi gutt se ka sinn, dann einfach emol vun der Majoritéit refuséiert gëtt. An dat ass wierklech schued fir d'Demokratie! An et ass wierklech schued, well de Leit dobauss gëtt dat e Bild vun enger Politikverdrossenheet (veuillez lire : e Bild, dat zur Politikverdrossenheet féiert), wat Dir do am Moment maacht. An dat ass wierklech schued! Haalt wannechgelift mat esou Geschichten op!

(Brouhaha)

► **M. Eugène Berger (DP).**- Et gëtt d'Bild vum Knäpen ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech mengen, elo ass alles gesot a mir kënne iwwert d'Motioun Nummer 7 ofstëmmen.

Vote sur la motion 7

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun Nummer 7 ass mat 27 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc

Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par Mme Tess Burton), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Se sont abstenus : MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 8

An da kënne mer zur Motioun Nummer 8 kommen iwwert d'Situatioun, wat den Accueil extrafamilial an extrascolaire ubelaangt. D'Familljeministes, d'Madamm Corinne Cahen, wannechgelift.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.**- Jo, do geet et dann ëm d'Entreprises. Déi kënne och haut natierlech scho Crèchen opmaachen. Déi gi genau d'nämlech subventionéiert wéi och all déi aner privat Crèchen, déi eben eng Crèche opmaachen. A mir sinn do der Meenung, dass een do net nach iwwer en zousätzleche Steuerkredit den Entreprise misst Sue ginn. Si hunn Hëllef, Subventiounen, fir Crèchen opzemaachen. A mir sinn och frou, wann dat geschitt, dass d'Kanner eben och kënne no bei den Eltere sinn, notament wann d'Mammen zum Beispill nach nieren, ass dat ganz praktesch, wann d'Kanner net wäit ewech sinn. Dofir kënne mir dat nëmmen esou ënnerstëtzen. An dat maache mir och schonn haut.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools. Ech mengen, da kënne mer och direkt zum Vott iwwergoen, et ass keng Wuertmeldung méi do.

Vote sur la motion 8

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An och dës Motioun ass mat 27 Jo-Stëmmen an 33 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Georges Engel), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 9

Da kéime mer zur Motioun Nummer 9, fir eng Étude approfondie iwwert d'Modalitéiten vum Congé parental ze lancéieren. An och do freet d'Familljeministes direkt d'Wuert.

► **Mme Corinne Cahen, Ministre de la Famille et de l'Intégration.**- Jo, villmools Merci, Här President. Elo sinn ech natierlech ganz besonnesch paff iwwert dës Motioun, well esou eng Motioun ass schonn hei gestëmmt ginn, wéi mer näamlech d'Gesetz vum Congé parental hei haten, wéi Der dat gestëmmt hutt. Dunn hu mer, hutt Dir decidéiert, dass mer sollen, wannechgelift, eng Etüd maachen. Déi ass och schonn amgaange gemaach ze ginn. Dat heescht, dat ass schonn alles ënnerwee. Dofir verstinn ech d'Motioun net richteg.

Ech wëll awer just da profitéieren hei, fir ze soen, dass alleguer d'Zuelen am Moment weisen, dass d'Regierung an hirer Familljepolitik den Nerv vun der Zäit getraff huet, dass se richteg op déi Suerger, déi d'Leit haten, agaangen ass, an dass déi Mesuren, déi mer an deene leschte fënnf Joer gemaach hunn, wierklech e ganz, ganz grouse Succès hu bei de Familljen, fir dass d'Leit méi Zäit mat hire Kanner kënne verbréngen. Dofir, also déi heite Motioun, mengen ech, déi war schonn eng Kéier hei deposéiert a gestëmmt ginn. Dat war schonn decidéiert an dat ass schonn en cours de route.

Voilà, villmools Merci!

► **M. Fernand Etgen, Président.**- D'Madamm Martine Hansen huet d'Wuert gefrot.

► **Mme Martine Hansen (CSV).**- Jo, Merci, Här President. Also ech wëll hei nach eng Kéier drop hiweisen, datt mer wierklech konkret dee Punkt uschwätze vun engem Pool de remplacements, fir deem ze kreéieren. An der Landwirtschaft gëtt et dat, dat funktionéiert ganz gutt. Dat heescht „Maschinenring“ an dat kënnt een och vläicht an anere Betribssparte virgesinn. Dat ass bis elo nach net hei ofgestëmmt ginn an ech géif et wierklech schued fannen, wann dat net hei kéint eis Ënnerstëtzung fannen.

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools. Den Här Baum, wannechgelift.

► **M. Marc Baum (déi Lénk).**- Jo. D'Madamm Cahen ass drop agaangen, datt deem éischten Tret vum Invite, datt deem effektiv esou schonn an der Maach ass. Deen zweeten, do muss ech awer soen, domat kënne mir als Lénk net averstane sinn. Dat heescht, mir sollen do e Pool vu Remplaçantë schafen, also quasi esou eng Reservarméi un Aarbechtskraaft, déi da soll asprangen, wann eventuell e Congé parental agefouert gëtt.

Dat ass eng Virstellung, déi awer, mengen ech, och ganz staark deem widdersprécht, wat eis Virstellung och vun Aarbechtsrecht an Zukunft soll sinn. A mat esou emgem Pool de remplacements, do kann ee sech jo ganz lebhaft Diskussiounen virstellen, dee jo dann eventuell och eng Kéier kéint agesat ginn, wéi zum Beispill, wann am Santésecteur deem een oder anere Betrib streikt.

Also mir mengen, datt dat hei e ganz geféierleche Wee ass a wäerten dat hei net matdroen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools. Et ass keng weider Wuertmeldung méi do. Da kënne mer zum Vott kommen.

Vote sur la motion 9

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 27 Jo-Stëmmen an 33 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Georges Engel), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 10

Da kéime mer un d'Motioun Nummer 10 vun der ADR. Ass do eppes derzou ze soen? Da kënne mer ...

(Interruptions)

Oh, d'Madamm Lorsché!

(Hilarité)

► **Une voix.**- Wat heescht dat?

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Dir sidd awer schéin iwwerrascht!

► **Une voix.**- Oh, Här President!

(Hilarité et exclamations)

► **Mme Josée Lorsché** (*déi gréng*).- Wann et roueg ass, fänken ech och un. Jo, ech hunn net vill ze soen. Mir sinn der Meenung, datt och dës Motioun iwwerflësseg ass, well et ass genee dat do, wat am Koalitiounsaccord festgehalen ass. An dobäi ass och nach ze soen, datt dat Thema schonn an der zoustänneger Chamberskommissioun diskutéiert ginn ass, esou wéi d'Presidentin vun der Kommissioun mer dat bestätegt huet. Dofir soe mir Neen zu dëser Motioun.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den Här Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Här President, dat ass ganz interessant, wat d'Madamm Lorsché eis elo seet. Mir huelen dovunner Nott. An ech géif soen, mir kucken dann an e puer Méint, ob déi gréng Partei sech dann un d'Lignes directrices an un de Koalitiounsaccord hält. A mir wäerten dat ganz interesséiert verfollegen.

Villmools Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den Här Baum.

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Jo, also d'Motioun hale mer selbstverständlech oprecht a mir loosse doriwwer ofstëmmen. Här President, mir bieden lech, driwwer ofstëmmen ze loosse.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Den Här Baum.

► **M. Marc Baum** (*déi Lénk*).- Oh, Här President!

(Hilarité)

Ech mengen, datt dës Motioun hire Wäert huet, deen näamlech doranner besteet, datt ee sech ganz hefteg dergéint ausschätze muss. Als Lénk si mir net averstane mat der Orientéierung vun de Lignes directrices vun der Defense bis 2025 a wäerten duerfir och heigéint stëmmen.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools. An ech mengen, da kënnen mer elo iwwert d'Motioun Nummer 10 ofstëmmen.

Vote sur la motion 10

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 25 Jo-Stëmmen a 35 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Georges Engel), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 11

Da komme mer elo zur Motioun Nummer 11, wat d'Subventioun fir d'Elektromobilität ubelaangt. Madamm Lorsché, wannechgelift.

► **Plusieurs voix.**- Ah!

► **Mme Josée Lorsché** (*déi gréng*).- Dës Kéier ass et dann ouni Gelächter gaangen. Majo, net nëmmen déi gréng, Här President, mä ech denken, déi ganz Koalitioun ass emol fir d'Éischt der Meenung, datt mer eng gutt Loftqualitéit zu Lëtzebuerg brauchen, mä net nëmmen zu Lëtzebuerg. An déi Loftqualitéit ass nëmmen ze erreechen, wann d'Mobilität elektresch gëtt, well et kloer ass, datt Diesel a Bensinn net d'Loft tel quel kënnen propper halen. Dat ass dat Éischt, wat ech dozou wëll soen.

Dat Zweet ass, datt et a puncto Batterie schonn eng europäesch Strategie gëtt, déi och Lëtzebuerg wäert ugoen: den Aktiounsplang, fir Bat-

terien nohalteg a propper ze produzéieren. Do si mir natierlech drop aus, datt mer deen dann och unerkennen an eis op déi Basis bezéien. D'Batterie kënnen reguléiert ginn, wat beim Pétrol net de Fall ass. Och dat ass eng Evidenz.

Wat elo d'Kanneraarbecht ubelaangt, an am Allgemengen och de Schutz vun de Mënscherechter, ginn et schonn eng ganz Rei EU-Initiativen. Esou mussen Firmen zum Beispill zanter 2018 sougenannten „non financial statements“ an hire järeleche Rapport draschreien an deen och bäileen. An dësen Opstellungen mussen se Informatiounen liwweren iwwert d'Beméiungen am Ëmweltschutz, de Respekt vu Mënscherechter, sozial Engagementer, de Kampf géint Korruptioun an esou weider an esou fort.

Des Weidere gouf 2017 och eng EU-Direktiv oder e Règlement ugeholl, dat d'Konfliktmineralie verbitt, wat dann och d'Produktioun vun deene Batterien ubelaangt.

Dobäi wëll ech nach bemerken, datt mer och am Koalitiounsaccord e ganzt Kapitel hunn iwwert déi sozial Responsabilitéit vun der Beschafung an awer och déi sozial Responsabilitéit vun den Entrepreneuren, soudatt mer eis hei net wëlle virgeheie loosse duerch eng Motioun, mir géifen déi do Kritären net respektéieren. Déi ganz Koalitioun ass sech hirer Verantwortung bewusst op deem heite Gebitt, an duerfir ass déi Motioun och superfetatoire.

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Madamm Lorsché. Den Här David Wagner.

► **M. David Wagner** (*déi Lénk*).- Merci, Här President. Ech fannen et jo touchant, datt d'ADR sech a leschter Zäit vill Sueger mécht ëm dat, wat geschitt an de Minne vum Kongo, dat, wat geschitt an de Minne vum Chile an och op anere Plazen. Et ass och gutt, datt si sech elo Suegeren dréms mécht. Mir hunn dat oft thematiséiert, och an engem Kontext vun engem Kader vun enger Aussepolitik, Entwécklungspolitik a Commercepolitik, déi awer d'ADR contrairement zu eis net onbedéngt a Fro stellt. Soit!

Mä et ass richtig, datt d'Exploitatioun vum Kobalt, vum Lithium, d'Aart a Weis, wéi se exploitéiert ginn, inakzeptabel ass. Wien d'Besëtzerhalthnisse (veuillez lire : d'Besëtzerrechter) huet vun deene Minnen, zemoos am Kongo, doriwwer kéint een och diskutéieren. An all EU-Direktiv, déi kann a wäert do net vill änneren, well justement och Leit, déi mat der EU ze dinn hunn, och eppes mat deene Minnen ze dinn hunn.

Duerno, de Problem ass jo awer och deen, datt anerersäits och d'Elektromobilität eng Solution de facilité ass, wann een eng Ekologie light wëllt maachen, fir dat ze verkaufen, wéi wann dat eng Léisung wier. Mir mengen, et muss ee vill méi wäit goen, och a Richtung justement vum ëffentlechen Transport. D'Elektromobilität ass elo e Moudewuert, mä ech mengen, dovunner muss een och ewechkommen, wann ee richtig Ekologie wëllt maachen.

Duerno, de Problem, dee mer awer hunn, dat ass, datt déi heite Motioun relativ restriktiv ass, well de Problem läit net just bei der Exploitatioun vum Kobalt, läit net just bei der Exploitatioun vum Lithium. D'Exploitatioun vum Pétrol zum Beispill: Wat fir eng Problemer um Niveau vun de Mënscherechter an esou weider stellt déi an Afrika, ënner anerem? Do gi korrump Regimier opgestallt dowéinst. Do gi Leit masakréiert, deemno wéi, wa se rebelléieren. Et steet näischt dovunner dran. Oder et gi Putschere organiséiert a gewëssene Länner, a Latäinamerika an esou weider. Dovunner steet näischt dran!

Och den Uran zum Beispill: Dir kënnt lech erënneren, Frankräich ass am Mali intervenéiert. Déi Naiv hunn déi offiziell Versioun gegleef an hu geduecht, Frankräich géif géint den Terrorismus ugoen. Mä a Wierklechkeet wollt se d'Route d'approvisionnement an den Niger assuréieren, wou jo den Uran sech befënnt. Bon, soit!

Dovunner geet keng Ried an dëser Motioun. An ech hunn éischter den Androck, datt et méi eng Motioun ass géint d'Elektromobilität - vis-à-vis vun där ee muss kritisches sinn - wéi eng Motioun fir d'Mënscherechter. Also dofir kënnen mir se en l'état net matdroen.

An et sinn nach aner Saachen, iwwert déi ee misst diskutéieren: de Fonds de compensation, deen nach ëmmer onméiglech Investisementer mécht! Ech hat eng Question parlementaire gemaach - et gëtt ëmmer vun „devoirs de diligence“ geschwat -: Déi Societät, déi déi Software produzéiert huet, déi den Här Khashoggi geholfen huet ëmzebréngen, déi um Kierchbiereg eng Filial huet, wou ech zwou Äntwerte kritt hunn, déi skandaléis sinn, a wou mer nei Saachen erauskritt hunn, déi ëmmer méi beweisen, datt Lëtzebuerg seng Aarbecht net mécht, doriwwer geet och net rieds.

Den Zukunftsfonds: D'ADR mécht eng Motioun, fir all den Iwwerschoss vun de Renten an den Zukunftsfonds ze bréngen, wat total onseriö ass! Deen Zukunftsfonds, deen ass net seriö. Deen huet och nach Sue verluer. Hei seet keen eppes dovunner, ausser mir, well et wierklech e Problem ass, deen Zukunftsfonds! Wann ee seriö mat Rentesen ëmgeet, da schwätzt een net vum Zukunftsfonds. Ech mengen, mir si vläicht déi Eenzeg, déi keng Krawatt undinn, ...

(Brouhaha)

...mä ech mengen, et muss een awer eng Kéier seriö sinn, am Fong.

Ech mengen, mir sinn do virun enger gewëssener Hypokrisie. Dofir wäerte mir eis enthalten.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Wagner. Den Här Fernand Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Jo, Här President, ech wëll vläicht kuerz fir d'Éischt op dat agoen, wat den Här David Wagner gesot huet. En huet recht: Et gëtt och mam Pétrol ganz vill Problemer. An ech mengen, et wär net verantwortlech, fir dat elo ze leegnen, fir ze soen, et wär net wichteg.

De Kontext vun dëser Motioun ass awer elo eng direkt Reaktioun op eng rezent Initiativ vun der Regierung an engem bestëmmte Beräich. D'Absicht ass net, iwwer aner Saachen net ze schwätzen. D'Absicht ass elo eng direkt Reaktioun op eng Aktioun vun der Regierung, déi an eisen Ae moralesch fragwürdeg ass.

Och ass et esou, mengen ech, Här Wagner, datt vläicht och eng gewësse Konfusioun besteet tëschent Zukunftsfonds a Rentefonds. Dofir mussen mer vläicht doriwwer an engem anere Forum nach eng Kéier diskutéieren. Mä an deem Punkt kann ech Ärem Rasonnement elo net noginn.

Wat d'Madamm Lorsché gesot huet, Här President, ass erstaunlech. Den Här Gibéryen hat a senger Ried - ech mengen, vollkommen zu Recht - drop higewisen, datt, wie vu Loftqualitéit zu Lëtzebuerg schwätzt a gläichzäiteg de Wuesstum hei am Land net wëllt bremsen, deen net kredibel ass.

D'Loftqualitéit hei zu Lëtzebuerg, dat ass manner eng Fro vun der Elektromobilität, mä vu kilometerlaange Stauen. An et ass jo dat eng vun deene grondleeënde Problematiken an där grénger Politik iwwerhaupt, datt se déi richtig Problemer net uginn, wéi zum Beispill de Wuesstum. D'Land gëtt zoubetonéiert, d'Staue gi méi laang. An da komme se hei iwwer Loftqualitéit schwätzen, zulaaschten - an dat behale mer oprecht! - ënner anerem vun de Kanner am Kongo.

Well et ass jo wouer, datt et Direktive gëtt, oder Recommendationen fir d'Fournisseuren, datt déi solle soen, ob do ethesch Kritäre respektéiert sinn. Mä et ass och wouer, datt d'Firmen dat net maachen! Datt se soen, dat wär entweder Geschäftsgeheimnis, datt se soen, si kënten déi Donnéeën net kréien. An awer, och dat wëssend, datt d'Firmen deenen do Recommendationen net nokommen, gëtt hei esou gemaach, als wär alles an der Reil!

Ech bleiwe bei där Behauptung, datt déi gréng hei zwee grondleeënd Feeler maachen, wa se hirer Ideologie wëllen trei sinn. Dat Éischt ass eng Verkennung vun der reeller Problematik iwwert d'Liewensqualitéit an d'Loftqualitéit hei am Land. An dat Zweet ass eng zynesch Ignoranz vum Leide vun deene Schwaachen an Dréttweltlänner, déi hei d'Affer och vun där grénger Politik sinn.

Mir halen dës Motioun oprecht!

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- D'Madamm Martine Hansen.

► **Mme Martine Hansen** (*CSV*).- Merci, Här President. Also fir d'Éischt fannen ech et e bësse schued, datt elo keng gréng Minister hei ass, well mir hate jo och scho méi dacks an den Debatten hei driwwer geschwat gehat, iwwert dee Problem.

Deen éischten Tiret: „beim Respekt vun de Mënscherechter an dem Schutz vun der natierlecher Ëmwelt mam gudden Beispill virzegoen“, ech mengen, deen Tiret, dee misst jo jiddwereen hei kënnen ënnerstëtzen. A bei der Ëmwelt muss een definitiv global kucken. A wa mer Elektromobilität fërderen, da wësse mer, datt dat propper Loft hei zu Lëtzebuerg férdert - hei zu Lëtzebuerg, mä mir mussen awer global kucken. An duerfir hat ech och gesot gehat, et gëtt u sech hei kee Schwaarz a Wäiss a mir hunn definitiv Problemer bei dem Ofbau vun deene Materialien. An déi Problemer, mengen ech, solle mer och berücksichtigen.

Duerfir denken ech, datt et wichteg ass, aner Formen vu Mobilität ze fërderen an net nëmmen op d'Elektromobilität elo kuerzfristeg als

dat Allheilmittel ze setzen, well da si mer e bësse schäinhelleg.

Mir kënnen duerfir dës Motioun net komplett stëmmen, mä mir wäerten eis dann heibäi enthalten.

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Här President!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools. Den Här Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser** (*ADR*).- Ech erkennen un, och bei den Iwwerleeunge vun der CSV, datt awer weinstens bei där Partei de Problem erkannt gëtt. An ech wär och bereet, de Libellé vun der Motioun e bëssen ze änneren, fir vläicht och de Kollege vun der CSV entgéintzekommen.

Mir kéinten eventuell soen, datt mer déi Subventiounen net sollte stoppen, mä u Konditiounen bannen, an datt d'Automobillindustrie muss beweisen, datt déi Konditiounen erfëllt sinn.

Wann dat der CSV kéint hëllefen, fir eventuell déi heite Motioun matzestëmmen, wäere mer ganz frou.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Madamm Hansen!

► **Mme Martine Hansen** (*CSV*).- Jo, ech soen dem Här Kartheiser Merci fir dat Entgéintkommen. Mä ech denken, datt déi do Konditioun relativ schwéier u sech duerchzezéien ass. An duerfir bleiwe mer bei eiser Enthaltung.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Ech mengen, elo wier alles gesot. Da kéinte mer zum Vott kommen.

Vote sur la motion 11

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass bei 4 Jo-Stëmmen, 31 Nee-Stëmmen a 25 Abstentionen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Alex Bodry), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini.

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Motion 12

Da kéinte mer zur Motioun Nummer 12 kommen, déi den europäesche Budget ubelaangt nom Brexit. Den Här Bodry wannechgelift.

► **M. Alex Bodry** (*LSAP*).- Jo, Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, déi heite Motioun, géif ech mengen, kann een esou net stëmmen, op jidde Fall d'Regierungsparteien net, well se eigentlech an hirem Inhalt contraire ass zu deem, wat am Koalitiounsafkommes drasteet, wat notament den nächste Cadre financier pluriannuel vun der Europäescher Unioun ueget, wou ganz kloer festgehale ginn ass, dass mer der Europäescher Unioun och mussen d'Finanzmëttel ginn, fir dass se hir Missiounen - an déi ginn net méi kleng, déi ginn éischter méi grouss - och kann uerdentlech maachen. Ëmmer nei Fuerderunge bei der Sécherheet, Immigratioun kaschten och Geld. Also muss d'EU, wa se soll Léisunge bréngen zum Problem, och déi néideg Suen derfir kréien.

An duerfir si mer als Lëtzebuerg och prett, ze diskutéieren, esou steet et am Regierungsofkommes, iwwer eng Augmentation budgétaire an och eng Reform vun dem System vun de

Ressources propres vun der Europäescher Unioun y compris eventuell och nei Ressources propres, soudass deen Text hei vun der ADR contraire ass zum Regierungsprogramm. An duerfir géif ech mengen, dass mer sollten dergéint stëmmen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Laurent Mosar.

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- Jo, Merci, Här President. Déi Motioun huet kënne mir net d'accord sinn, well mer do och hei d'Appreciation vum Här Bodry deelen. Déi Europäesch Unioun muss sech d'Moyene gi vun enger ambitiöser Politik. Dat heescht, op deem Deel kënne mer mat de Kollege vun der ADR net d'accord sinn. Duerfir wäerte mer déi Motioun och net kënne stëmmen.

► **Une voix.**- Erofsetzen!

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- D'Erofsetze vum Budget. Domadder kënne mir net d'accord sinn, well mer do och hei d'Appreciation vum Här Bodry deelen. Déi Europäesch Unioun muss sech d'Moyene gi vun enger ambitiöser Politik. Dat heescht, op deem Deel kënne mer mat de Kollege vun der ADR net d'accord sinn. Duerfir wäerte mer déi Motioun och net kënne stëmmen.

Déi Motioun huet awer och nach en zweete Volet, op deen ech wollt agoen, well dee fir eis och ganz wichteg ass. An do kënne mer dem Kollege Kartheiser recht ginn. Dat ass dee ganze Volet vun der Finanztransaktionssteuer. An do wollt ech awer och elo nach eng kéier e kloert Wuert vum Här Finanzminister dozou héieren, well - ech wëll och do nach eng kéier d'Position vun der CSV hei ganz kloer soen - mir si fir eng Finanztransaktionssteuer um OECD-Niveau. Mir sinn awer géint eng europäesch Finanztransaktionssteuer a mir sinn och géint eng Finanztransaktionssteuer just hei zu Lëtzebuerg. Dat ass ganz kloer d'Position vun der CSV.

Ech hu verstanen, datt och d'Regierung bis elo géint eng europäesch Finanztransaktionssteuer war. An dat ass dann och d'Fro, déi ech wäert stellen. Ech hunn awer och mat ganz vill Interêt de Programm vun der Sozialistescher Aarbechterpartei fir d'Europawahle gelies. An ech hunn och gewëssen Interviewe vum Parteipresident dozou héieren, wou d'Sozialistescher Partei sech fir eng Finanztransaktionssteuer um europäeschen Niveau ausschwätzt.

An eis géif et natierlech interesséieren, well jo awer hei eng ganz kloer Meenungsverschiedenheet mat zumindest enger vun deenen dräi Koalitionsparteie besteet: Wéi wäert d'Position vun der lëtzebuergescher Regierung dann no den Europawahlen, wann eng nei Kommissioun do ass a wann déi doten Iddien erëm op den Dësch kommen, sinn? Ech mengen, dat ass eng Fro, déi d'Land a ganz besonnesch och d'Finanzplaz an de Finanzsektor interesséiert. An ech wär do frou, e kloert Wuert och vum Finanzminister ze kréien. Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Mosar. Den Här Finanzminister.

► **M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances.**- Jo, Merci, Här President. Zwou Marken. Déi éischt: Lëtzebuerg setzt sech an, fir dass Europa méi effikass soll sinn, fir dass Europa soll méi Missiounen kréien, well Europa en Deel vun der Lösung ass hei op dësem Kontinent, vill méi wéi en Deel vum Problem.

Dofir si mer natierlech op, an dat steet jo och am Koalitiounsprogramm, esou wéi och den Deputéierten Alex Bodry dat gesot huet, dass mir souguer bereet sinn, fir méi an de Budget europäen anzebezuelen.

Ech muss lech awer soen, dass mir eent vun deene rare Länner sinn, dat dat esou kloer seet. Mä ech fannen, dat steet eis gutt zu Gesiicht, dass mir déi Disponibilitéit do hunn.

Wat elo déi nei Ressourcen ubelaangt, do gëtt et e Rapport Monti. Do sinn Dosende Virschléi vun neie Ressourcen dran. A mir verschléissen eis als Lëtzebuerg net enger Diskussioun iwwer nei Ressourcen. Firwat solle mer déi Diskussioun net maachen, wann et iwwerhaupt esou wäit kënnt?

Fir elo spezifesch op d'Fro vun der Financial Transaction Tax ze kommen, do huet d'Regierung ganz kloer gesot, dass se do dergéint ass. Ech rappeléieren - an dat ass haut esou an dat war an der Vergaangenheet esou -: Et ass esou, dass zéng Länner op europäeschem Niveau do eng Coopération renforcée wëlle maachen. Si doktere säit dräi bis véier Joer drun a se gi sech net eens. Dat heescht, souguer an der EU vun 28 Länner, muer 27, sinn der 10, déi dorobber schaffen, déi sech net eens ginn. An do sinn der 17, déi do net wëlle matmaachen.

Dat heescht, d'Imminenz vun engem Denominateur commun um europäeschen Niveau op der finanzieller Transaktionssteuer ass wäit ewech.

Eng finanziell Transaktionssteuer um Niveau vun der OCDE, à voir. Wann ech richtig verstanen hunn, huet den Här Mosar gesot, do wär d'CSV derfir.

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- Mir kënne mat enger Finanztransaktionssteuer, déi op OECD-Niveau géif decidéiert ginn an déi sech natierlech da fir all d'Länner applizéiert, liewen. Dat ass eng ganz kloer Position, déi ech och wollt ervirsträichen.

► **M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances.**- Jo. Et ass ...

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- Mir hunn awer e Problem, wann hei géif en europäeschen Alleingang gemaach ginn a just déi 28 a muer déi 27 Länner déi géifen aféieren.

► **M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances.**- Ech mengen, dann hunn ech lech jo genuch rassuréiert. Mir sinn net fir en Alleingang vun der Europäescher Unioun.

A fir de Rescht soen ech elo näischt.

(Hilarité)

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools. Ech mengen, da kënne mer och iwwert dës Motioun ofstëmmen, wuel wëssend ...

(Interruptions)

► **Une voix.**- Den Här Fayot.

► **Une autre voix.**- Hei, den Här Fayot kënnt nach!

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Här Fayot.

► **M. Franz Fayot (LSAP).**- Merci, Här President. Et ass elo e puermol hei vu menger Partei geschwat ginn, och am Kontext vun dëser Motioun, och am Kontext vun der Finanztransaktionssteuer. Ech mengen, et sinn zwou verschidde Saachen. Dat eent, dat ass d'Position vun der Regierung. Dat, wat den Här Mosar an och den Här Kartheiser evoquéiert hunn, ass de Programm vun der LSAP fir d'Europawahlen.

An do soe mer: Jo, ganz kloer, mir sinn där Meenung. An ech mengen, déi Europawahle wäerte jo och méiglecherweis eng nei Orientierung vun der europäescher Politik an deem Beräich mat sech bréngen. Dat wäerten d'Resultater vun deene Wahle soen.

Mir soe Jo, ganz kloer, mir mengen, dass mer um europäeschen Niveau sollten iwwer eng EU-Finanztransaktionssteuer nodenken als e Renforcement vun de Moyens budgétaires vun der Europäescher Unioun. Well mir mengen, contrairement zu lech, Här Kartheiser, an zu Ärer Partei, dass mer méi Europa brauchen, dass mer méi Moyenen och brauche fir Europa, well mer der Iwwerzeugung sinn, dass d'Problemer vu Lëtzebuerg, déi grenziwwergräifend Problemer, déi grouss Problemer, de Klimawandel, d'Flüchtlingskris, mä och déi sozial Froen an d'Steiergerechtegkeet, um europäeschen Niveau geléist ginn an net méi um nationalen Niveau.

Mir gesinn awer, dass Dir do enger anerer Meenung sidd, dass Dir déi national Schinn fuert, déi och aner Parteien, déi lech nostinn an Europa, fueren: d'Madamm Le Pen, d'AFD an Däitschland, den Här Orbán an den Här Kaczyński. Dir schreift lech ganz kloer an déi Linn an.

► **Plusieurs voix.**- Oh!

► **M. Franz Fayot (LSAP).**- An déi eenzeg, déi eenzeg Partei ...

(Brouhaha)

Déi eenzeg Partei, Här Kartheiser, déi sech onwielbar mécht, och mat där hei Motioun, Dir hutt hei ganz kloer Faarf bekannt, dat sidd Dir. Dat ass net d'LSAP.

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools. Den Här Kartheiser.

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- An Europa derfir an zu Lëtzebuerg dergéint!

(Interruptions diverses)

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Also, Här President, ech fannen ...

► **M. Franz Fayot (LSAP).**- Är Kollege vun der EVP sinn och net all ...

► **M. Michel Wolter (CSV).**- D'CSV-Partei kolleegen awer.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Gutt. Ech wëll déi ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Mir hu keng Wahlversammlung fir d'Europawahlen.

(Brouhaha)

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Här President, ech mengen, mir hunn eng ganz interessant Diskussioun hei.

(Interruptions)

Dat Éischt, wat ech wëll soen, ass, datt an der Motioun zwee verschidde Volet sinn, déi a priori verschidde sinn an awer zesummenhängen. Trotzdeem mengen ech, datt eleng den Dossier vun der Finanztransaktionssteuer a wéi mer domadder ëmginn esou wichteg ass, datt mer eis dat Recht virbehalen, op dee Punkt speziell zrëckzekommen, fir ganz kloer hei nach eng kéier de Wëlle vun der Lëtzebuurger Volksvertretung festzehalen. Och wa mer dat elo nëmmen accessoirement an dëser Motioun maachen, wäerte mer op jidde Fall dorobber zrëckkommen.

Dat Zweet ass: Brauche mer e staarkt Europa? D'Antwort dorobber ass: Jo! Dat stellt heibanne keen a Fro.

► **Une voix.**- Dach.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Mä d'Fro ass: Op wéi eng Manéier? Et gëtt déi, déi wëllen e federaalt Europa an eng zentral Regierung. D'Federalisten, déi d'State méi oder manner wëllen ofschafen. Dat ass dat, wat mer och an der Diskussioun iwwert de Fënnepunkteplang haten, wou ech mech och nach un d'Positionen vun der LSAP erënneren.

An et gëtt déi wéi mir, déi soen, d'Natiounen sollen aus Europa net ewechgeduecht ginn. Mä mir kënnen international zesummeschaffen, well et jo wouer ass, datt kee Land hautzudaags staark genuch ass, fir déi grouss Erausforderungen vun Europa selwer an eleng kënnen unzegoen. Awer d'Zesummenaarbecht ass e Modell, deen an all Land ka matgedroe ginn. E federaalt Europa mécht Europa futti. An de Brexit ass dat beschte Beispill, fir ze soen an ze beweisen, datt deen doten Usaz zum Zesummebroch féiert an net zu enger laangfristeger europäescher Zesummenaarbecht.

Wann een e staarkt Europa wëllt, wéi mir et och wëllen, well mer ebe wëssen ... A mir dreeme jo alleguer vun engem Europa vum Fridden, wou mer als Natiounen zesummeschaffen.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Här Kartheiser, mir sinn net am Zeenario vun enger Wahlversammlung fir d'Europawahlen.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Neen. Nee, nee! Ech äntworten dem Här Fayot an dem Här Minister elo op déi ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Mir sinn hei an dem Kontext vun enger Motioun, ...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Här President, ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- ... wou ech mengen, datt alles gesot ginn ass.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- ... ech äntworten ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech ginn lech recht, datt dat dote Froe sinn, op déi mer wäerten an Zukunft ...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- ... virun an no den Europawahlen ...

► **M. Gast Gibéryen (ADR).**- Wat huet den Här Fayot da gemaach?

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Här President, ...

► **M. Fernand Etgen, Président.**- ... op anere Plazen ...

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- ... doud-sécher nach dacks zrëckkommen.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Här President, den Här Fayot huet mech ugegräff.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Mä fir d'Motioun ass alles gesot.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Här President, den Här Minister huet nach geschwat vun de Steieren an ech äntwerte just op dee Punkt!

An ech mengen, dat Recht muss mer zougestane sinn, well ech sinn den Auteur vun der Motioun an den Här Fayot huet mech och perséinlech ugeschwat.

Den Här Minister huet gefrot a gesot an och den Här Fayot an hiren Developpementen, datt mer müssen déi Steieren do, datt mer müssen och Europa finanziell Moyene ginn (veuillez lire : datt mer musse mat deene Steieren do och Europa finanziell Moyene ginn). Awer fir finanziell Moyenen ze ginn an och an der Hypothese, datt ee wëllt méi Steieren dofir consacrées, ass nach eng fundamental Fro: Soll dat als Ressource propre si vun Europa oder solle mer als Nationalstat Kontributiounen erhiewen?

Do ass e groussen Ennerscheid. An ech mengen och an deem ... Ech wëll dat elo net ze laang ausféieren, Här President, well ech eben

net op enger Wahlversammlung sinn, mä och do ass eis Position ganz kloer: D'Besteuerung ass eng national Kompetenz. A wa mer da wëlle fir europäesch Zwecker oder aner Zwecker an enger Solidaritéit Moyene consacrieren, da soll dat eng Decisioun vun dësem Parlament sinn an net vun engem aneren.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools. Ech mengen, zur Motioun ass alles gesot a mir kënnen iwwert d'Motioun Nummer 12 ofstëmmen.

Vote sur la motion 12

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass mat 4 Jo-Stëmmen a 55 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Paul Galles), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana (par M. Mars Di Bartolomeo), Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen, Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Sven Clement (par M. Marc Goergen) et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

7.7419 - Comptes du service intérieur de la Chambre des Députés pour l'exercice 2017

Als nächste Punkt stinn d'Chamberskonte vum Joer 2017 um Ordre du jour. Den honorabelen Här Marc Lies ass an de Startlächer als Rapporteur a presentéiert eis d'Konten.

Rapport de la Commission des Comptes

► **M. Marc Lies (CSV), rapporteur.**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech maachen et kuerz, et ass zu später Stund. Esou wéi all Joer goufen och dës Joer d'Konten vun der Chamber fir d'Buchungsjoer 2017 vun enger Spezialkommissioun kontrolléiert. Den Auditeur KPMG, deen d'Konten vun der Chamber fir den Exercice 2017 kontrolléiert huet, koum den 11. Oktober vum leschte Joer a sengem Schreien zu folgender Konklusioun: « A notre avis, les comptes annuels de la Chambre des Députés du Grand-Duché de Luxembourg pour l'exercice clos le 31 décembre 2017 ont été établis dans tous leurs aspects significatifs conformément aux principes comptables applicables à la Chambre des Députés définis par le Bureau et tels que détaillés en note 1 des comptes annuels. »

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Spezialkommissioun à l'unanimité an de Réviseur d'entreprises KPMG sinn der Meenung, datt d'Konten vun eiser Chamber an der Rei sinn. Domadder géif ech lech alleguer bidden, d'Konten vum Exercice 2017 guttzeheeschen. Ech wëllt dem Bureau an all de Mataarbechter vun der Chamber awer och gär ee grouss Merci soe fir hir exemplaresch Aarbecht.

Am Numm vun der CSV-Fraktioun géif ech selbstverständlech och den Accord zu dësem Rapport ginn a géif och d'Fraktiounen an d'Sensibilité politique bidden, datselwecht ze maachen. Ech soen lech Merci fir d'No-lauschteren an iwwerreechen dem Chamberspräsident dës Resolutioun.

Résolution

La Chambre des Députés,

vu le rapport de sa Commission des Comptes,

approuve les comptes de l'exercice 2017 et prie son Président de transmettre la présente résolution et le rapport de la Commission des Comptes à la Cour des comptes pour y être enregistrés.

(s.) Marc Lies.

► **Une voix.**- Très bien !